

כותבים ל"קשר"

תגובת עורך סוכנות עתי"ם

הערה פנימית זו, שהיתה מופנית לעורכים במחשב המקשר בין עתי"ם ומערכות העתונים, לצורך עדכון הידיעה, פורשה על ידי ח"כ יוסי שריד, כאילו אין הפועלים הערבים בבחינת בני אדם. הוא הגיש תלונה על כך למועצת העתונות, ונדחה על הסף לאחר שקיבלה את הסברי עתי"ם. אולם עמוס קינן המשיך גם אחר כך לדבוק בפרשנותו של שריד וחזר על כך כמה וכמה פעמים. כל ההסברים שלנו, שעתי"ם נוהגת לעדכן ידיעותיה לאחר קבלת פרטים נוספים, לא הועילו. ייתכן שאם העדכון היה "במקום 9 בני אדם נא לתקן 9 בחורי ישיבה" – לא היינו זוכים להערות ולהשמצות...

בגיליון "קשר" מס' 10 הופיעה במאמרו של שלום רוזנפלד על "שפתם של העתונאים" ציטטה מדברי עמוס קינן, שלפיה סוכנות עתי"ם אינה מתייחסת לבני מעוטם כאל בני אדם. ומעשה שהיה כך היה: סוכנות עתי"ם פירסמה ידיעה ראשונית כי 9 בני אדם נפצעו בתאונת דרכים בכביש ירושלים-יריחו. בשעה מאוחרת יותר נתקבלה ידיעה על זיהוי הפצועים, ובעקבות זאת נשלח עידכון, שבו נאמר:

תוספת לידיעה

לחשומת לב העורכים:

בפתיחה לידיעה על 9 בני אדם שנפצעו בתאונה, יש לכתוב במקום זאת, כי נפצעו 9 פועלים ערבים מהשטחים.

(המשך מעמוד 47)

יורשו של אגרון ב"פוסט" היה טד לוריא. יליד ניו יורק שבא לירושלים בשנת 1930, וכאמור – כספו של אביו וגורלו הטוב הביאוהו לדרגת עורך חדשות ב"פוסט". אגרוסקי טיפחו; כאשר בן אחיו מרטין אגרוסקי בא לירושלים ככתב מן המניין, היה לעוזרו של טד. בפרוץ מלחמת העולם השנייה. פרץ מרטין אגרוסקי לעתונות העולמית. הוא התמנה לכתב תחנת הרדיו האמריקנית נ.בי.סי. ועבר לאנקרה. כוכבו דרך כמעט בין לילה. בתולדות חייו נזכר ה"פוסט" הירושלמי כמקור הראשון שהוליוו לעתונות בעולם וטד לוריא כמורו הראשון וכמדריכו השני. הראשון היה דודו אגרוסקי.

טד, כרבו ומורו אגרון, ריכז עוצמה עתונאית בהיקף ירושלמי. היה כתבם של כמה עתונים בארצות הברית, ונציגן של מיטב הרשתות האמריקניות. הוא נשא לאשה צעירה מבנות תל אביב, היה ממקורבי ההנהגה והתערה היטב בחברה הארץ ישראלית. ככל שאגרון צמצם זיקתו לעתונו נכנס טד לנעליו. עוזרתו הראשית, שנטלה לעצמה לא פעם תפקידי הכרעה של עורך ראשי, היתה לאה בן דור. הזמנים השתנו ומשה דיין ירש את משה שרת כמכוון סתרים של ה"פוסט" בעריכת טד לוריא. גם לאה בן דור היתה בסוד העניינים. הדבר הודגש עוד יותר כשנתפלה מפא"י והוקמה רפ"י. דומה שה"פוסט" היה תומכה העיקרי של רפ"י בשנות קיומה הקצרים.

ה"פוסט" לא רק החליף נאמנויות ישנות. ותיקי עובדיו עזבוהו ובמקומם באו צעירים. רובם מארצות הברית שעד מהרה הנו לכתבי חוץ מטעם התקשורת העולמית. טד הירבה ליצג את עתונאי ישראל בעולם, יצא בשליחויות שונות, ניהל מאבקים מקצועיים והיה מראשי ועדת העורכים. אולם השליחות החשובה ביותר בעיניו היתה ישיבתו במערכת בירושלים. הוא נפטר הרחק ממנה, בהיותו בטוקיו בוועידת כנס העתונות הבינלאומי (I.P.L.).

"רכישה" אחרת של אגרון בשנות המדינה הראשונות היה אלפרד שרמן, שכתב בכשרון רב ב"אובזרב"ר" הלונדוני על ענייני פנים בזמן שלטון הלייבור אחר מלחמת העולם השנייה. שרמן היה קומוניסט בנעוריו. בפרוץ המלחמה גוייס למודיעין הבריטי כיוזע רוסית. הוא נשלח לאגן הים התיכון והתחבר עם אנשי טיטו ביוגוסלביה. בקהיר למד ערבית וממנה הגיע לתוניס ואחר כך ללוב, שטרם נמצא בה נפט. בגמר המלחמה המיד אמונתו בסטלין בסוציאליזם בריטי. באחת, משכיל יהודי-אנגלי מצוי, שכוחו האינטלקטואלי וכשרון הכתיבה והחשיבה דחפוהו לעתונות.

כאשר אגרון הביאו לירושלים נתקל בקשיים אישיים במערכת. כתיבתו היתה למופת אך מנהגיו מוזרים למדי, אופייניים לאינטלקטואל בריטי. בוקר אחד יצא את המערכת ולא חזר אליה. הוא עקר לעין חרוד וחילק זמנו בין עבודת כפיים להרהורים. לאחר כשנה חזר לירושלים בהשאירו בקיבוץ את אמונתו בסוציאליזם, ובאמתחתו ראשית צמיחת רעיונותיו הניארשמרניים. הוא הציע שירותיו לסייעת הציונים הכלליים בכנסת, וקיבלוהו. החל לפרסם מאמריו ב"הארץ" וזכה לתשומת לב מרובה. ביקש להנחיל מושגיו החדשים לגוש האזרחי בישראל – והתאכזב. לדעתו, תורת הניארשמרנות צריכה לצאת לעולם מציון. מעבידיו בכנסת ראוהו כמשרתם הפרלמנטרי ולא כהוגה דעות עצמאי. בדרך התגורר בארץ הקפיד לדבר עברית, נשא אשה מפתח תקווה והתגורר כסטודנט בחדר שכור במנזר נוטרדם הפרוץ על גבול ירושלים לפני מלחמת ששת הימים. מאוחר יותר חזר ללונדון ככתב "הארץ", ובה התעלה כאחד מחברי סגל התכנון של המפלגה השמונית, שהעלה את מרגרט תאצ'ר לשלטון. לימים העניקה לו תואר אבירות עבור שירותיו לבריטניה. עתה, כסיר אלפרד, הוא זוכר בערגה את ימיו לצידו של אגרוסקי בירושלים, שהיתה לו נקודת מפנה חשובה בחייו.
